

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego

Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Bzinicy Starej

Wstęp

Żyjemy w dynamicznym świecie ciągłych zmian. Młodzi ludzie wkraczający na rynek edukacji i rynek pracy muszą zmierzyć się z olbrzymim chaosem informacyjnym i zmiennością danych. Oczekiwania wobec pracy zaczynają się zmieniać. Ludzie coraz częściej zadają sobie pytania – co chcę tak naprawdę robić? czy to co robię jest dla mnie? czy ta praca mnie rozwinie? Czy pozwoli żyć w sposób w miarę spełniony? Wybór ścieżki edukacyjno-zawodowej staje się więc nie tyle jednorazowym wydarzeniem, a procesem, który dokonuje się przez całe życie. Samoświadomość, czyli wiedza o tym, co robię w danym momencie i po co to robię, jest niezmierzalnie ważna, a co ważniejsze – jest kluczową w procesie wyznaczania ścieżki edukacyjno-zawodowej. Dobre jej zbudowanie oraz znajomość rynku pracy są niezbędne, aby osiągnąć cel zawodowy. Nawet jeśli w przyszłości będzie się on zmieniał i wpływnie go będą miały różnice oczekiwań i okoliczności życia. Współczesne doradztwo edukacyjno-

zawodowe ma charakter procesowy, a sam doradca powinien pełnić rolę towarzysza i eksperta od rozumienia procesu. Jego

zadaniem jest zaproponowanie odpowiednich narzędzi, które ułatwią młodemu człowiekowi stać się samodzielnie poszukiwaniem własnej drogi życiowej, a nie dawaniem schematycznych i gotowych odpowiedzi, jak to się często dzieje w tradycyjnym doradztwie. Intencją procesu doradczego powinno być wzmocnienie i rozwijanie potencjału uczniów. Warto wspomagać rozwój kompetencji społecznych, umiejętności kreatywnego myślenia i radzenia sobie w sytuacjach trudnych, a także samodzielnego poszukiwania informacji. I zawsze należy podkreślać, że raz podjęta decyzja nie musi być decyzją na zawsze. Tym samym współczesne doradztwo edukacyjno-zawodowe zbliża się w swoich założeniach i metodach do coachingu, szczególnie coachingu kariery i life coachingu.

Zaprezentowany **Wewnątrzszkolny Program Doradztwa Zawodowego** został opracowany w oparciu o obowiązujące przepisy prawa oświatowego z uwzględnieniem aktualnych potrzeb uczniów, rodziców oraz zestawu celów, których zadaniem jest samopoznanie uczniów oraz przygotowanie ich do podjęcia trafnych decyzji edukacyjno-zawodowych w przyszłości.

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Spis

treści Podstawa

Prawna koncepcja

a

Zasady opracowywania

WSDZ Koordynator

Adresaci

Charakter działań adresowanych do uczniów

Kompetencje kluczowe rozwijane w ramach doradztwa

zawodowego Zakres działań

Działania adresowane do uczniów Działania

adresowane do rodziców uczniów

Działania adresowane do doradcy zawodowego, nauczycieli,

wychowawców, specjalistów

Treści programowe

Treści programowe w zakresie doradztwa zawodowego dla

oddziałów Treści programowe w zakresie doradztwa zawodowego w

klasach I – III Treści programowe w zakresie doradztwa zawodowego w

klasach IV-VIII

Formy i metody pracy

Realizatorzy działań

Partnerzy podejmowanych

działań Zasoby

Monitorowanie i ewaluacja

Załączniki:

Program realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego

Szkolny program doradztwa zawodowego realizowany wkl. 7i8
Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Bzinicy Starej 2022/2023

PODSTAWY PRAWNE

Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe

Rozporządzenia MEN w sprawie doradztwa zawodowego, w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół, w sprawie zasad organizacji udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. 1997, nr 78 poz. 483)

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018 r. (Dz. U. 2018 poz. 1675) w sprawie doradztwa zawodowego

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej - Dz. U. 2017 poz. 356

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół, Dz. U. 2017, poz. 703

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli - Dz. U. 2017, poz. 649.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 sierpnia 2018 r. w sprawie wykazującej prowadzonych bezpośrednio uczniów lub wychowankami lub na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych – Dz. U. 2018, poz. 1601

KONCEPCJA

1. Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego (WSDZ) obejmuje ogół celowych, uporządkowanych i wzajemnie powiązanych działań podejmowanych w ramach preorientacji i orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego zaplanowanych przez cały cykl kształcenia.

2. Integralną częścią WSDZ stanowią:

- Program realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego
- Szkolny program doradztwa zawodowego realizowany wkl. 7 i 8 (na każdy rok szkolny)

ZASADY OPRACOWYWANIA WSDZ

Za opracowanie WSDZ odpowiedzialny jest doradca zawodowy lub inna wskazana przez dyrektora osoba wraz z zespołem, który jest stworzony na stałe w placówce (zespół ds. doradztwa zawodowego) lub doraźnie w celu opracowania WSDZ.

KOORDYNATOR

Koordinatorem WSDZ jest doradca zawodowy lub inna wskazana przez dyrektora osoba.

ADRESACI

Działania podejmowane w ramach WSDZ skierowane są do uczniów, rodziców i nauczycieli.

CHARAKTER DZIAŁAŃ ADRESOWANYCH DO UCZNIÓW

Preorientacja zawodowa: zintegrowane działania o charakterze wychowawczym, adresowane do dzieci w wieku szkolnym ukierunkowane na zbliżanie do środowiska pracy.

Orientacja zawodowa: zintegrowane działania o charakterze dydaktyczno-wychowawczym adresowane do uczniów klas I-

VI, ukierunkowane na kształtowanie podstawowej pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji poprzez poznawanie i rozwijanie własnych zasobów oraz nabywanie wiedzy na temat zawodów i rynku pracy.

Doradztwo zawodowe: zintegrowane działania adresowane do uczniów klas VII-VIII mające na celu wspieranie ich w procesie świadomego, odpowiedzialnego i samodzielnego podejmowania decyzji.

KOMPETENCJE KLUCZOWE WROZWIJANE W RAMACH DORADZTWA ZAWODOWEGO

1. W zakresie czytania i pisania

- zdolność identyfikacji, rozumienia, wyrażania, tworzenia i interpretacji pojęć, uczuć, faktów (w mowie i piśmie),
- znajomość słownictwa i gramatyki, - zdolność efektywnej komunikacji z innymi - umiejętność formułowania i wyrażania własnych argumentów (oraz krytycznego i konstruktywnego dialogu),
- znajomość pewnego zakresu tekstów literackich, stylów

językowych. 2. Językowe

- umiejętność identyfikacji, rozumienia,
- wyrażania, tworzenia i interpretacji pojęć, uczuć, faktów (w mowie i piśmie),
- znajomość słownictwa i gramatyki różnych języków (w tym: konwencji społecznych i aspektu ukulturowego danego kraju),

- szacunek do języka ojczystego mniejszości narodowych lub migrantów, - umiejętność inicjowania, utrzymania i zakończenia rozmowy w różnych językach.

3. Matematyczne, w zakresie nauk przyrodniczych i inżynierii

- umiejętność wykorzystywania myślenia matematycznego (myślenie logiczne, przestrzenne) oraz sposobu prezentacji (tabele, wykresy, modele) w celu rozwiązywania różnych sytuacji problemowych; umiejętność szukania genezy różnych zjawisk, zależności między nimi, generowania wniosków,
- znajomość zasad rządzących światem przyrody, podstawowych pojęć, teorii i metod naukowych – umożliwiająca wyjaśnianie zjawisk w przyrodzie; świadomość wpływu człowieka i technologii na świat przyrody,
- umiejętność posługiwania się danymi naukowymi w różnych sytuacjach oraz ich krytycznej analizy - szacunek do zasad etyki.

4. Cyfrowe

- umiejętność krytycznego i odpowiedzialnego korzystania z technologii cyfrowych do nauki, pracy i udziału w społeczeństwie,
- umiejętność oceny trafności i wiarygodności informacji udostępnianych w sieci,
- umiejętność tworzenia treści cyfrowych (w tym programowania), zarządzania nimi, udostępniania i ochrony,
- znajomość szans i zagrożeń związanych z technologiami cyfrowymi,
- znajomość zasad bezpieczeństwa cybernetycznego i umiejętność ich

zastosowania 5. Osobiste, społeczne i w zakresie uczenia się

- umiejętność dokonywania autorefleksji, określania własnych możliwości (w tym zainteresowań, umiejętności, potrzeb),
- umiejętność zarządzania własnym uczeniem się i karierą edukacyjną i zawodową,
- umiejętność poszukiwania i korzystania z możliwości uczenia się i rozwoju w różnych sytuacjach życiowych,
- umiejętność współpracy z innymi i radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych; umiejętność wyrażania własnego zdania i rozumienia innych punktów widzenia; znajomość przyjętych norm zachowania w różnych środowiskach.

6. Obywatelskie

- znajomość podstawowych pojęć dot. osób, grup, społeczeństwa, organizacji zawodowych, gospodarki,
- znajomość celów i ruchów politycznych i społecznych; znajomość współczesnych i kluczowych wydarzeń w historii świata, Europy i kraju oraz umiejętności

krytycznego odbioru,

- umiejętność angażowania się w inicjatywy społeczne i współpracy z innymi w rozwiązywaniu problemów; uczestnictwo w działaniach społeczności lokalnych oraz udział w procesie decyzyjnym na wszystkich szczeblach (osiedle, dzielnica, miasto, państwo, UE),
- szacunek do odmienności, różnorodności oraz prywatności innych osób; akceptacja równości kobiet i mężczyzn.

7. Wz zakresie przedsiębiorczości

- znajomość własnych możliwości, procesów ekonomicznych, szans i wyzwań społeczno-gospodarczych oraz umiejętność wykorzystania tej wiedzy do planowania i zarządzania projektami o wartości kulturalnej, społecznej lub komercyjnej,
- umiejętność myślenia strategicznego, rozwiązywania problemów, pracy indywidualnej i zespołowej (w tym mobilizacji zasobów ludzkich i zarządzania nimi, efektywnej komunikacji, negocjowania, podejmowania decyzji w warunkach niepewności i zmian),
- umiejętność inicjowania różnych działań, aktywności partykularnej i kreatywności, innowacyjności oraz służących osiągnięciu założonego celu

8. Wz zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej

- znajomość najważniejszych dzieł kultury, autorów tych dzieł, umiejętności ich interpretacji w odniesieniu do różnych form ekspresji i nadawania znaczeń,
- świadomość szacunku do różnorodności kulturowej w Europie i na świecie,
- umiejętność odbioru różnych form przekazu i w teatrze, filmie, muzyce, malarstwie, architekturze,
- uczestnictwo w życiu kulturalnym,
- znajomość zasad etycznych dot. własności intelektualnej i kulturowej oraz umiejętności ich stosowania/

ZAKRES DZIAŁAŃ

DZIAŁANIA ADRESOWANE DO UCZNIÓW

- kształtowanie postaw odpowiedzialności, samodzielności i aktywności w kontekście kształcenia i pracy podczas codziennych działań wychowawczych i dydaktycznych
- organizowanie i przeprowadzanie obowiązkowych zajęć z doradcą zawodowym w kl. 7 i 8
- organizowanie i przeprowadzanie dodatkowych zajęć z specjalistami z szkoły lub spoza placówki
- umożliwienie uczniom uczestnictwa w spotkaniach indywidualnych z doradcą zawodowym i specjalistami w formie spotkań o charakterze doradczo-coachingowym, doradczym, w formie porady konsultacji
- systematyczne informowanie uczniów o aktualnej ofercie szkół ponadpodstawowych
- systematyczne informowanie uczniów o aktualnej sytuacji na lokalnym rynku pracy
- organizowanie spotkań z osobami z zewnątrz, np. pracodawcami, doradcami, coachami kariery
- organizowanie wyjazdów okolicznościowych, np. na festiwale zawodów, prezentację projektów dot. kariery zawodowej
- organizowanie punktów informacyjnych nt. dalszej edukacji i kariery zawodowej w formie stacjonarnej (np. kącik w bibliotece/świetlicy/klasie/pracowni/k. gabinetu doradcy zawodowego, tablice informacyjne) i elektronicznej (np. strona szkoły, Facebook, materiały multimedialne – np. informatory, testy, gry, filmy, udostępnione w bibliotece / świetlicy / u doradcy zawodowego)
- organizowanie wyjść do różnych instytucji, np. do szkół ponadpodstawowych, urzędów pracy, firm
- organizowanie wyjść na różnego rodzaju wydarzenia, np. na targi pracy
- organizowanie projektów edukacyjnych związanych z preorientacją i orientacją zawodową oraz z doradztwem zawodowym
- spotkanie z przedstawicielami branż
- inne wynikiające z bieżących potrzeb

DZIAŁANIA ADRESOWANE DO RODZICÓW UCZNIÓW

- bieżące rozmowy nt. mocnych i słabych stron, zainteresowań i możliwości uczniów
- umożliwienie rodzicom uczestnictwa w spotkaniach indywidualnych z doradcą zawodowym, specjalistami, wychowawcami i nauczycielami w formie spotkań

o charakterze doradczo-coachingowym, doradczym, w formie porad i konsultacji, w tym w ramach udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz tworzenia IPET

- organizowanie i przeprowadzanie spotkań ze specjalistami ze szkoły lub spoza placówki, pracodawcami itp. w formie wykładów i warsztatów
- umożliwienie dostępu do informacji nt. możliwości dalszej edukacji i kariery zawodowej w formie tablicy informacyjnej (np. kącik w bibliotece/świetlicy/klasopracowni) i elektronicznej (np. strona szkoły, Facebook, materiały multimedialne – np. informatory, testy, gry, filmy, udostępnione w bibliotece/świetlicy/u doradcy zawodowego)
- udostępnianie informacji o wydarzeniach szkolnych i pozaszkolnych, w których mogą wziąć udział uczniowie i / lub rodzice
- umożliwienie udziału w wydarzeniach szkolnych, np. podsumowaniu projektu
- włączanie rodziców w szkolne działania związane z preorientacją i orientacją zawodową oraz z doradztwem zawodowym
- inne wynikające z bieżących potrzeb

DZIAŁANIA ADRESOWANE DO DORADCY ZAWODOWEGO, NAUCZYCIELI, WYCHOWAWCÓW, SPECJALISTÓW

- umożliwianie uczestnictwa w formach doskonalenia w zakresie planowania i organizowania preorientacji i orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego i / lub organizowanie takich form doskonalenia na terenie szkoły
- organizowanie wizyt studyjnych w innych szkołach oraz w zakładach pracy
- dzielenie się wiedzą i doświadczeniem – lekcje otwarte, spotkania służące wzajemnemu wsparciu, udostępnianie materiałów do wykorzystania na zajęciach
- zapewnienie potrzebnych do realizacji działań materiałów
- pomoc w nawiązaniu współpracy z innymi instytucjami i osobami
- inne wynikające z bieżących potrzeb

Zakres podejmowanych działań zależy od potrzeb i możliwości adresatów i jest planowany, realizowany oraz w miarę potrzeb modyfikowany przez realizatorów na podstawie bieżącej diagnozy potrzeb i możliwości.

TREŚCI PROGRAMOWE

TREŚCI PROGRAMOWE W ZAKRESIE DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA ODDZIAŁÓW PRZEDSZKOLNYCH

1. Poznanie

siebie Dziecko:

- 1.1 określa, co lubi robić;
- 1.2 podaje przykłady różnych zainteresowań;
- 1.3 określa, co robi dobrze;
- 1.4 podejmuje działania i opisuje, co z nich wynikało dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek

pracy Dziecko:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i nazwy tych zawodów, które wzbudziły jego zainteresowanie, oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby;
- 2.3 wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz wydarzenia, w których dziecko uczestniczy, takie jak wyjście na zakupy, koncert, pocztę;
- 2.4 podejmuje próby posługiwania się przybarami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz z pomocą twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.5 opowiada o sobie w grupie rówieśniczej.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe

życie Dziecko:

- 3.1 nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej);
- 3.2 nazywa czynności, których lubi się uczyć.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno- zawodowych

Dziecko:

- 4.1 opowiada, kim chciałoby zostać;
- 4.2 namierza swoje możliwości planując własne działania lub działania grupy rówieśniczej przez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu;

4.3 podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach, indywidualnie i w grupie

TREŚCI PROGRAMOWE W ZAKRESIE DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA UCZNIÓW KLASI III SZKOŁY PODSTAWOWEJ

1. Poznanie

o sobie Uczeń:

- 1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;
- 1.2 prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;
- 1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
- 1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
- 1.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wynika i od niego dla innych.

2. Świat zawodów i rynek

o pracy Uczeń:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawowe specyfiki pracy w wybranych zawodach;
- 2.3 opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;
- 2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;
- 2.5 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;
- 2.6 posługuje się przyborem i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe

życie Uczeń:

- 3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;
- 3.2 wskazuje treści, których lubi się uczyć;
- 3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych Uczeń:

- 4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności

niezbędno do realizacji celu;

4.3 próbujesz samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą

Orientacja zawodowa w klasach I-III realizowana jest:

- w trakcie bieżącej pracy nauczycieli, wychowawców z uczniami,
- podczas dodatkowych zajęć z specjalistami,
- w formie zajęć grupowych z wykorzystaniem metod aktywizujących, w tym metody projektu.
- nauczyciele zapoznają uczniów z pojęciem pracy i wynagrodzenia pieniężnego oraz sytuacji ekonomicznej rodziny, przedstawiają znaczenie pracy w życiu człowieka, omawiają dziecięce zawody najbliższych, prezentują charakterystykę pracy w różnych zawodach, rozwijają zainteresowania, zapoznają z sposobami powstawania różnych przedmiotów, uczą podstawowych umiejętności technicznych.

TREŚCI PROGRAMOWE W ZAKRESIE DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA UCZNIÓW KLAS IV – VISZKOŁY PODTSAWOWEJ

1. Poznawanie własnych

zasobów Uczeń:

- 1.1 określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;
- 1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;
- 1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;
- 1.4 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekania i odbiorców.

2. Świat zawodów i rynek

pracy Uczeń:

- 2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różnice i ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;
- 2.2 opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;
- 2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;
- 2.4 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób

twórczynie konwencjonalny;

2.5 wyjaśnić rolę pieniądza w społeczeństwie i jego związek z pracą.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe

życie Uczni:

3.1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając z różnych przykładów, oraz omawia swój indywidualny.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno -

zawodowych Uczni:

4.1 opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;

4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczególnie czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;

4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

Orientacja zawodowa w klasach IV-VI realizowana jest poprzez:

- rozwijanie wiedzy ucznia o temat własnych zasobów i ograniczeń, predyspozycji i uzdolnień,
- rozwijanie umiejętności analizowania własnych zasobów i ograniczeń w kontekście planów i aspiracji zawodowych,
- rozwijanie wiedzy o rynku pracy,
- rozwijanie wiedzy o zawodach,
- rozwijanie kompetencji miękkich, szczególnie tych związanych z pracą zespołową, planowaniem, ustalaniem priorytetów i zarządzaniem zadaniami w czasie,
- rozwijanie kompetencji transferalnych,
- rozwijanie umiejętności uczenia się,
- kształtowanie postaw szacunku wobec pracy własnej i cudzej,
- redukcja społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej.

TREŚCI PROGRAMOWE W ZAKRESIE DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA UCZNIÓW KLAS VII–VIII SZKOŁY PODSTAWOWEJ

1. Poznawanie własnych

zasobówUczeń:

- 1.1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- 1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);
- 1.3 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji osobistych z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;
- 1.4 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;
- 1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 1.6 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwości ich realizacji;
- 1.7 określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

2. Świat zawodów i rynek

pracyUczeń:

- 2.1 wyszukuje i analizuje informacje o zawodach i je charakteryzuje, uwzględniając kwalifikacje i możliwości ich uzyskiwania;
- 2.2 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;
- 2.3 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;
- 2.4 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;
- 2.5 analizuje znaczenie możliwości doświadczenia pracy;
- 2.6 wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;
- 2.7 dokonuje autoprezentacji.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe

życieUczeń:

- 3.1 analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;

3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne dowybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów;

3.3 charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej

3.4 określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno – zawodowych Uczuć:

4.1 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;

4.2 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;

4.3 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;

4.4 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów

Doradztwo zawodowe w klasach VII-VIII realizowane jest:

- w trakcie bieżącej pracy nauczycieli, wychowawców, specjalistów i innych pracowników szkoły z uczniami,
- podczas zajęć grupowych i indywidualnych,
- podczas zajęć obowiązkowych z doradcą zawodowym w ramach 10 godzin w kl. 7 i 10 godz. wkl. 8.

Inne sposoby realizacji preorientacji i orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego:

- spotkania z osobami z zewnątrz, np. przedstawicielami zawodów, profesji, pasjonatami, absolwentami szkoły, coachami kariery, specjalistami od rozwoju osobistego/ budowania własnego wizerunku,
- wydarzenia takie jak: pokazy, targi, przeglądy itp.,
- wyjścia poza szkołę, np. do szkół ponadpodstawowych, do miejsc pracy, na targi pracy, do biur karier, wycieczki zawodoznawcze
- realizacja projektów wewnętrznych oraz zewnętrznych.

FORMY I METODY PRACY

Dobór form i metod pracy zależy od rodzaju podejmowanego działania oraz od potrzeb i możliwości adresatów. W pracy z uczniami wykorzystywane są różnorodne metody z szczególnym uwzględnieniem metod aktywizujących uczestników, w tym metody projektu

oraz wykorzystania TIK.

REALIZATORZY DZIAŁAŃ

Dyrektor – odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym oraz za jakość usług świadczonych w tym zakresie w placówce; współpracuje z doradcą zawodowym oraz pozostałymi realizatorami działań; zapewnia warunki niezbędne do realizacji działań; wspiera współpracę pomiędzy realizatorami działań z koleżanami i instytucjami zewnętrznymi; podejmuje działania mające na celu optymalizację realizowanych działań w zakresie reorientacji i orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego.

Doradca zawodowy (nauczyciel, wychowawca grupy wychowawczej lub specjalista realizujący zadania doradcy zawodowego) – systematycznie diagnozuje zapotrzebowania uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz udziela pomocy w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej; gromadzi, aktualizuje i udostępnia informacje edukacyjne i zawodowe właściwe dla danego poziomu kształcenia; prowadzi zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu z uwzględnieniem rozpoznanych mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów; koordynuje działalność informacyjno-doradczą prowadzoną przez szkołę i placówkę; współpracuje z innymi nauczycielami w tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu; wspiera nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej; współpracuje z rodzicami uczniów w zakresie wyboru dalszej ścieżki kształcenia ich dzieci;

Wychowawcy, nauczyciele, specjaliści, nauczyciele-wychowawcy świetlicy, nauczyciele-bibliotekarze, inni pracownicy, np. pielęgniarka – wspomagają uczniów w określeniu ich mocnych stron, ustaleniu predyspozycji, odnalezieniu zainteresowań i rozwoju pasji; eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami reorientacji i orientacji oraz doradztwa zawodowego, zwłaszcza z obszarów; realizują treści reorientacji i orientacji oraz doradztwa zawodowego na dodatkowych zajęciach; współpracują z doradcą zawodowym i innymi nauczycielami, wychowawcami, specjalistami podczas planowania i realizowania działań; uczestniczą w planowaniu i współorganizują z uczniami działania systematyczne i incydentalne z zakresu reorientacji

acji

iorientacji oraz doradztwa zawodowego; prowadzącej grupowe spotkania indywidualne; współpracującą z rodzicami uczniów w zakresie wyboru dalszej ścieżki kształcenia ich dzieci;

PARTNERZY PODEJMOWANYCH DZIAŁAŃ

- poradni psychologiczno-pedagogiczna
- Ośrodek Rozwoju Edukacji
- szkoły ponadpodstawowe
- biblioteka
- urząd pracy
- cech rzemiosła różnej przedsiębiorczości
- ochotniczy hufiec pracy
- stowarzyszenia branżowe
- pracodawcy
- organizacje pozarządowe
- inni

ZASOBY

- publikacje książkowe, czasopisma, informatory, ulotki dla uczniów, rodziców, nauczycieli
- materiały multimedialne, np. informatory, testy, programy komputerowe, filmy
- sprzęt TIK
- tablice, flipcharty
- materiały papiernicze
- inne potrzebne do realizacji podejmowanych nabywanych działań

MONITOROWANIE I EWALUACJA WSDZ

Stopień realizacji podejmowanych działań doradczych jest monitorowany przez realizatorów w WSDZ podczas bieżącej pracy. Ewaluacja prowadzona jest corocznie w oparciu o ankiety, wywiady, obserwacje, analizy, rozmowy, a sformułowane w efekcie jej przeprowadzenia wnioski stanowią podstawę modyfikacji dokumentu.

zał. nr

**PROGRAM REALIZACJI
WEWNĄTRZSZKOLNEGO
SYSTEMU DORADZTWA
ZAWODOWEGO**

OGÓLNE ZAŁOŻENIA

1. **PRWSDZ** stanowi integralną część Wewnętrznego Systemu Doradztwa Zawodowego (WSDZ).

2. **PRWSDZ** jest pracowywany w jednym roku szkolny, monitorowany i nadzorowany przez realizatorów działań doradczych oraz poddawany ewaluacji po zakończeniu działań doradczych w danym roku szkolnym zgodnie z zasadami prowadzenia ewaluacji zawartymi w WSDZ.

Na podstawie wniosków z przeprowadzonej ewaluacji formułowane są rekomendacje i tworzony jest RPDD na następny rok szkolny.

3. PRWSDZ zawiera następujące informacje:

- rodzaj działań i ich tematyka
- adres działań
- realizatorzy działań
- terminy realizacji

4. Tematyka działań odpowiadających treściom zawartym w następujących obszarach:

- Poznawanie własnych zasobów, m.in. zainteresowań, zdolności i uzdolnień, mocnych i słabych stron jak potencjalnych obszarów rozwoju, ograniczeń, kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw), wartości, predyspozycji zawodowych, stanu zdrowia.
- Świat zawodów i rynek pracy, m.in. poznawanie zawodów, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o zawodach i rynku pracy, umiejętności poruszania się po nim, poszukiwanie i utrzymanie pracy.
- Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie, m.in. znajomość systemu edukacji i innych form uczenia się, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o formach i placówkach kształcenia, uczenie się przez całe życie.
- Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych, m.in. planowanie ścieżki edukacyjnej i zawodowej

z przygotowaniem do zdobywania doświadczenia zawodowego oraz refleksji nad nim, podejmowanie

zmiany decyzji dotyczących

ukazania pracy, korzystanie z całego życiowego poradnictwa kariery.

ZASADY OPRAĆ WANI A PRWSDZ

Za opracowanie PRWSDZ odpowiedzialny jest osoba wyznaczona przez dyrektora placówki/dyrektor placówki/doradca zawodowy.

KOORDYNATOR

Wdrażanie PRWSDZ koordynuje osoba wyznaczona przez dyrektora placówki/dyrektor placówki/doradca zawodowy.

PODSTAWA PROGRAMOWA KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO DLA SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Kształcenie ogólne w szkole podstawowej ma celu:

- 1) rozwijanie kompetencji, takich jak: kreatywność, innowacyjność i przedsiębiorczość;
- 2) wspieranie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i określaniu drogi dalszej edukacji.

ZADANIA SZKOŁY PRZYGOTOWUJĄCE UCZNIÓW DOWYBORUKI ERUNKU KSZTAŁCENIA I ZAWODU

Metoda/forma	Tematyka/działanie	Termin realizacji	Adresaci	Realizatorzy
Edukacja wczesnoszkolna	<p>Uczeń przedstawia charakterystykę wybranych zajęć i zawodów ludzianych z miejsc zamieszkania oraz zawodów użyteczności publicznej: np. nauczyciel, żołnierz, policjant, strażak, lekarz, pielęgniarz czy leśnik, a ponadto rozumie istotę pracy w służbach mundurowych i medycznych.</p> <p>Przykładowe tematy do realizacji w roku szkolnym 2023/24:</p> <p>T: Odpowiednie zachowanie w miejscach publicznych.</p> <p>Zajęcia plastyczne: "Kim będę w przyszłości?" T: Las w kolorach jesieni - Jak wygląda pracalnia? śnika?</p> <p>T: O pszczołach : Poznajemy trudną pracę pszczół i pszczelarza.</p> <p>T: Co potrafię.</p>	Cały rok szkolny	Uczniowie klas I-III	Wszyscy nauczyciele etapu edukacji wczesnoszkolnej.
Języki obce	Uczeń posługuje się bardzo podstawowym zasobem środków językowych dotyczących jego samego i jego najbliższego otoczenia,	Cały rok szkolny	Uczniowie klas IV-VIII	Nauczyciele języków obcych

	<p>umożliwiający realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematów: dot. popularnych zawodów, miejsc pracy. Tworzenie i wykorzystywanie takich zadań językowych, które będą stanowiły ilustrację przydatności języka obcego o ożytnego do realizacji własnych celów komunikacyjnych, oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu przez uczniów własnych zainteresowań oraz pasji. Wszystkie te działania powinny docelowo służyć rozwijaniu u uczniów świadomości znaczenia języków obcych nowożytnych w różnych dziedzinach życia społecznego, w tym w pracy, również w odniesieniu do ścieżki własnej kariery zawodowej.</p> <p>Przykładowe tematy do realizacji w roku szkolnym 2023/24:</p> <p>T: Popularne zawody.</p> <p>T: Przedstawianie swoich podobań i uczuć.</p> <p>T: Opisywanie ludzi - przedstawianie swoich opinii.</p> <p>T: Opowiadanie o tym jak należy zachowywać się w miejscach publicznych - dawanie rad przy użyciu czasownika modalnego should/ shouldn't.</p> <p>T: Proponowanie i podejmowanie decyzji.</p> <p>T: Opisywanie sposobów ochrony środowiska</p>			
--	--	--	--	--

	<p>naturalnego. T: Mówienie o planachna przyszłość.T:Ustalaniezasadzachowania . T:Mówienieodoświadczeniachżyciowych. T:Opowiadanieoznanychludziach.</p> <p style="text-align: right;">Dane</p> <p>personalne T:Określamyswojezainteresowania. T:Korzystaniezpodstawowychurządzeńtechnicznych technologiiinformacyjno-komunikacyjnych. T:Nazywamy popularne zawody izwiązane znimi czynności, miejscepracy. T:Lekcjakulturowa. Wprowadzamysłownictwo-formyspędzaniaczasu wolnego. T: Wyrażamy upodobania, przedstawiamy swojezainteresowania T:Podajemydanepersonalne;uzyskiwanieiudzielnieinformacjiozawodach.Doradztwozawodowe. T:Udzielamy informacjiwyrażamy opinieoprzmiotachnauczania. T:Ican.../Ich kann...– opowiadamyoswoichumiejętnościach. T:Czytamy ianalizujemytekst</p>			
--	--	--	--	--

	<p>T: Poznajemy dyscypliny sportowe</p> <p>T: Nazywamy środki transportu</p> <p>T: Nazywamy miejsca w mieście</p> <p>T: Mówimy o swoich zainteresowaniach</p>			
Technika	<p>Podczas praktycznej działalności uczeń wyrabia prawidłowe nawyki zachowań, które są niezbędne dla dorosłego życia zawodowego. Na zajęciach techniki uczeń ujawnia swoje predyspozycje, zainteresowania techniczne i zawodowe, odkrywa talenty i pasje techniczne. Przedmiot technika stanowi nieodzowny element łączący kształcenie ogólne i kształcenie zawodowe w przyszłości.</p> <p>Przykładowe tematy do realizacji w roku szkolnym 2023/24:</p> <p>T: Bezpieczeństwo w ruchu drogowym.</p> <p>T: Rodzaje i zastosowanie włókien.</p>	Cały rok szkolny	Uczniowie klas IV-VIII	Nauczyciel przedmiotowy
Historia oraz wiedza o społeczeństwie	<p>Nauczyciel historii i społeczeństwa informuje o siedzibie władz lokalnych uczniów oraz ich zakresie działań i sposobie powoływania. Wyjaśniają demokrację i charakter państwa. Charakteryzują pojęcie samorządności, opisują zawody związane z polityką, dyplomacją, przedstawiają zawód historyka. Zapoznają z znaczeniem społecznego podziału pracy, opisują grupy społeczne i ich rolę w społeczeństwie. Omawia z uczniami problemy współczesnej</p>	Cały rok szkolny	Uczniowie klasy IV-VIII	Nauczyciel przedmiotowy

	<p>Polski(m.in.bezrobocie).Zapoznajezejawiskiem emigracji politycznej i zarobkowej..Omawiająuczniamifunkcjonowanie przemysłu, warunki pracy w fabryce dawniej idziś.Prezentujepodstawowecechyobecnegosystemugospodarczego.Uczeńcharakteryzujeoczekiwane kompetencjewybranychkategorii społeczno-zawodowychi ich miejsce na rynekupracy. Pozyskuje informacje w toku wycieczek edukacyjnych(wtymwirtualnych)dow ybranychinstytucjinp.dourzędugminy(miasta/dziel nicy).</p> <p>Przykładowetematy do realizacjiwrokuszkolnym2023/24:</p> <p>T:Komunikacjaiautoprezentacja.</p> <p>T:Organizacjeobywatelskie- omówienieczymjestwolontariat.</p> <p>T:Mediaiopiniapubliczna— ozawodzie dziennikarza.</p> <p>T: Obywatele a władza samorządowa - ourzędachi aktywnościobywatelskiej.</p> <p>T:Edukacjaiprac— szczeble edukacji orazrynekpracy.</p> <p>T:Ekonomianacodzień.</p> <p>T: Fake news.</p>			
Informatyka	<p>Uczeńokreślazawodyiwymieniaprzykładyżycia codziennego, w których są wykorzystywane kompetencje informatyczne.</p>	Cały rok szkolny	Uczniowieklas IV-VIII	Nauczycielep rzedmiotowi

	<p>Uczeń określa zakres kompetencji informatycznych, niezbędnych do wykonywania różnych zawodów, rozważa i dyskutuje o dalszym i pogłębionym kształceniu, również w zakresie informatyki.</p> <p>Przykładowe tematy do realizacji w roku szkolnym 2023/24:</p> <p>T: Moja autoprezentacja.</p> <p>T: Doczego dzisiaj szymś wiecie o człowieku wykorzystującym pocztę e-mailową? - pocztą jako środkiem komunikacji w pracy.</p>			
Wychowanie fizyczne	<p>W zakresie umiejętności uczeń potrafi pracować zgodnie z rozkładem dnia, uwzględniając proporcje między pracą a wypoczynkiem, wysiłkiem umysłowym a fizycznym, rozumie rolę wypoczynku w efektywnym wykonywaniu pracy zawodowej.</p>	Cały rok szkolny	Uczniowie klas IV-VIII	Nauczyciel przedmiotowy
Przyroda i biologia	<p>Nauczyciele omawiają stan zdrowia i choroby człowieka, nawiązując do przeciwwskazań zdrowotnych w wybranych zawodach.</p> <p>Wykazują znaczenie odpoczynku w życiu człowieka, prawidłowych warunków nauki i pracy, zasad uczenia się. Wdrażają do planowania dnia i organizowania pracy własnej. Zapoznają z zawodami z dziedziny meteorologii, rolnictwa, biologii, leśnictwa, ochrony środowiska, fizyki, chemii, geografii, ochrony zdrowia, astronomii.</p>	Cały rok szkolny	Uczniowie klas IV-VIII	Nauczyciele przedmiotowi

Wychowanie do życia w rodzinie	Do zadań nauczyciela należy pomoc w rozpoznawaniu i rozwijaniu zdolności, w odkrywaniu możliwości drogi realizacji osobowej i zawodowej wychowanka, przygotowywanie do odpowiedzialnego pełnienia zadań i nakazów w nich.	Cały rok szkolny	Uczniowie klas IV-VIII	Nauczyciel przedmiotowy
Muzyka	Nauczyciel zapoznaje uczniów z zawodami związanymi z muzyką, przekazuje wiedzę o tworzeniu instrumentów, uczy gry na instrumentach.	Cały rok szkolny	Uczniowie klasy I-VIII	Nauczyciel przedmiotowy
Język polski	Nauczyciele omawiają charakter pracy w różnych zawodach, uczą tworzenia wypowiedzi: pisanie życiorysu, podania, ogłoszenia, listu oficjalnego (dostosowywanie wypowiedzi do sytuacji). Kształtują umiejętność operowania słownictwem z kręgu: szkoła i nauka, środowisko społeczne. Wdrażają do samokształcenia i odcierania do informacji za pomocą słowników, internetu. Pokazują znaczenie komunikacji werbalnej oraz niewerbalnej w autoprezentacji. Przykładowe tematy do realizacji w roku szkolnym 2023/24: Doskonalenie umiejętności pisania CV, podania o pracę oraz życiorysu. Zapoznanie z różnymi zawodami na podstawie tekstów w podręczniku oraz lektur. T: Omówienie werbalnej – jak nas zapostawa odbiera jest przez innych?	Cały rok szkolny	Uczniowie klas IV-VII	Nauczyciele przedmiotowi

	<p>T:Poznajemy siebie–moje zainteresowania i pasje</p> <p>T:Autoprezentacja – przedstawiamy swoje mocne strony</p> <p>T:Opis postaci–wyszukujemy odczucia bohatera</p> <p>T:Mali i wielcy podróżnicy–sprawozdanie, wpis do dziennika z podróży</p> <p>T:Gdybyśmy byli pisarzami- tworzymy klasowe opowiadanie</p>			
Matematyka	<p>Nauczyciele uczą działań na liczbach rzeczywistych. Uczniowie wykonują obliczenia procentowe, obliczają podatki, zysk i zyski. Powyższe umiejętności. Uczeń jest przygotowywany do prowadzenia działalności gospodarczej, samozatrudnienia w zakresie rozliczeń fiskalnych, zobowiązań ZUS, US, GUS.</p> <p><u>Przykładowe tematy</u> do realizacji w roku szkolnym 2023/24:</p> <p>T: Matematyka w kuchni i nie tylko- Jak wykorzystać umiejętności obliczania wielkości proporcjonalnych w pracy zawodowej.</p> <p>T:tworzymy kalendarz zawodowy :zapoznanie się z sytuacją na rynku pracy.</p> <p>T:kalkulator jako użyteczne narzędzie w pracy zawodowej-kształtowanie pozytywnej postawy</p>			

	wobec edukacji i pracy, kształtowanie postawy uczenia się przez całe życie, poznanie narzędzi wykorzystywanych w pracy zawodowej. T: Jakie etapy w edukacji muszę pokonać/przejsć aby pracować w wymarzonej zawodzie? - zaznaczam na osi liczbowej zbiory spełniające warunki dla określonej zmiennej, pamięć i prawidłowy moduł jednostkowy, planowanie własnej ścieżki zawodowej			
Plastyka	Nauczyciel plastyki zapoznaje z zawodami dziedziny kultury. Uczy korzystania z przekazów medialnych oraz wykorzystywania ich wytworów	Cały rok szkolny	Uczniowie klas IV-VII	Nauczyciel przedmiotowy
Zajęcia z wychowawcą	Wspieranie ucznia w samopoznaniu się, tematyczne lekcje wychowawcze do wyboru (wg planu wychowawczego)	Cały rok szkolny	Uczniowie klas IV-VIII	Wychowawcy
Nauczyciel bibliotekarz	Pomagają znaleźć informacje edukacyjno-zawodowe, gromadzi informatory o szkolnictwie ponadpodstawowym, udostępnia elektroniczne źródła informacji.	Cały rok szkolny	Uczniowie klas IV-VIII	Bibliotekarz
Realizacja programu zajęć doradztwa zawodowego dla klasy ósmej	Zgodnie z planem dydaktycznym	I semestr	Uczniowie klas VII-VIII (10 godzin w klasie)	Nauczyciel przedmiotowy

Szkolenia dla Rady Pedagogicznej		Cały rok	Rada Pedagogiczna	Dyrektor
Spotkania z rodzicami uczniów		Cały rok	Rodzice uczniów klas VII i VIII	Dyrektor, wychowawca
Konsultacje z doradcą zawodowym /pedagogiem na terenie szkoły	<p>Cel główny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - diagnoza trudności, z jakimi spotykają się uczniowie, - rozpoznawanie przyczyn, które za tymi przeszkodami stoją. - wyposażenie uczniów w „zasoby”, z pomocą których będą mogli radzić sobie z przeciwnościami w szkole i życiu rodzinnym. <p>Cele szczegółowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nabycie umiejętności wyrażania własnych myśli, poglądów, uczyć, - akceptacja siebie - wspomaganie procesu integracji z grupą, 	Cały rok	Uczniowie klas VII i VIII	Pedagog/doradca zawodowy

	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie odpowiedzialności za własne działania, - zmian postaw wobec przyszłości, urealnienie oczekiwań planów, - motywacja do realizacji zainteresowań. <p>Forma pracy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - spotkania indywidualne <p>Metody pracy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obserwacja, - wywiad psychologiczny, - testy, - gry, zabawy <p>Przewidywane osiągnięcia, rezultaty:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wzbudzenie i utrzymanie motywacji do nauki, - uczniowie poprawiają wyniki w nauce. 			
Wyjścia pozaszkolne	<p>Poznani lokalnych szkół ponadpodstawowych</p> <p>Wyjścia na targi edukacyjne</p> <p>Spotkanie z reprezentacją szkół ponadpodstawowych</p> <p>udział w wydarzeniach organizowanych przez UP</p>	W miarę możliwości	Uczniowie klas VIII	Doradca zawodowy
Wycieczki zawodowe z wczędz zakładów w pracy	<p>Organizacja wyjść i wjazdów do lokalnych zakładów pracy i fabryk.</p> <p>Zapoznanie uczniów z warunkami pracy, wymagany mikwalifikacji oraz aktualną sytuacją na lokalnym rynku pracy.</p>	Październik - marzec	Uczniowie klas VII i VIII	Doradca zawodowy pedagog

Załącznik nr 2**Program doradztwa zawodowego w kl. VII i VIII****TREŚCIZAJĘĆ****Klasy 7 :**

Nr	Temat zajęć	Treść / forma zajęć
1.	Prezentacja programu realizowanego w ramach DZ w klasie 7. Ankieta oczekiwań uczniów wobec doradcy zawodowego.	Pogadanka. Ankieta opracowana przez nauczyciela.
2.	W czym jestem dobry / dobra ?	Omówienie wyników ankiety z poprzedniej lekcji. Warsztaty: Test Hollanda do samooceny, ankieta „Moje silne strony”, dyskusja.
3.	Moje zainteresowania zawodowe.	Warsztaty: kwestionariusz zainteresowań zawodowych, dyskusja.
4.	Mam talent.	Warsztaty. Dyskusja.
5.	Moje priorytety życiowe.	Warsztaty: Kwestionariusz „Wartości ważne w życiu”, dyskusja.
	Kwestionariusz inteligencji wielorakich wg Howarda Gardnera.	Warsztaty: kwestionariusz, dyskusja.
7.	Sposoby działania i uczenia się.	Warsztaty: ankieta „Styl uczenia się” wg Davida Kolba,
8.	Kompetencje osobiste i społeczne.	Warsztaty: Dyskusja
9.	Możliwości uzyskania kwalifikacji zgodnych z potrzebami rynku pracy, a także predyspozycjami zawodowymi.	Warsztaty: karty informacyjne o zawodach. Pogadanka, praca indywidualna.
10.	Style rozwiązywania konfliktów. Podsumowanie i ewaluacja zajęć.	Ankieta „Style rozwiązywania konfliktów”. Dyskusja.

Klasy 8 :

Nr	Temat zajęć	Treść / forma zajęć
1.	Prezentacja programu realizowanego w ramach DZ w klasie 8. Typy szkół ponadpodstawowych.	Pogadanka. Burza mózgów.
2.	Typy osobowości zawodowej.	Warsztaty – ankieta, dyskusja.
3.	Typy pracy i ja.	Warsztaty.
4.	Moja kariera zawodowa.	Warsztaty – ankieta wg Scheina, dyskusja.
5.	Moje predyspozycje zawodowe.	Praca z komputerem – ankieta internetowa na stronie www.labirynt-zawodow.progra.pl , dyskusja.
6.	Pracować u kogoś czy na własny rachunek ?	Warsztaty, dyskusja.
7.	Co się liczy na rynku pracy ? – kompetencje i kwalifikacje zawodowe.	Warsztaty, dyskusja.
8.	Mój wymarzony zawód.	Prezentacja informacji na temat

		wybranych zawodów (praca w grupach).
9.	Moja pozycja życiowa.	Warsztaty – ankieta, dyskusja.
10.	Mój plan kariery edukacyjno-zawodowej. Podsumowanie i ewaluacja zajęć.	Pogadanka. Burza mózgów. Prezentacja.

Przykładowe scenariusze zajęć

1. Scenariusz lekcji „Moj drzewo sukcesów”.

Celezajęć:

Uczeń:

- nazywa swoje osiągnięcia/sukcesy
- określa działania, które musiał podjąć, by osiągnąć sukces
- identyfikuje własne kompetencje, dzięki którym odniósł sukces
- planuje własny rozwój edukacyjno-

zawodowy **Metody:**

- burza mózgów
- piramida priorytetów
- drzewo umiejętności
- pogadanka

Formy pracy:

- indywidualna
- grupowa
- zbiorowa **Środ**

Środki dydaktyczne:

- projekt multimedialny
- karty pracy
- kartki samoprzylepne
- tablica i

Opis przebiegu lekcji

ekcji:

- Czynności organizacyjne (sprawdzenie obecności, podanie tematu lekcji, podanie celu zajęć)
- Nauczyciel wyświetla zdjęcie trzech znanych osób: Bill Gates, Robert Lewandowski, J.K. Rowling i zadaje pytanie co łączy te osoby. Odpowiedzi zapisujemy na tablicy. Podkreślamy słowa dotyczące sukcesu.
- Pytamy uczniów czym jest według nich sukces?

Próbujemy stworzyć definicję su

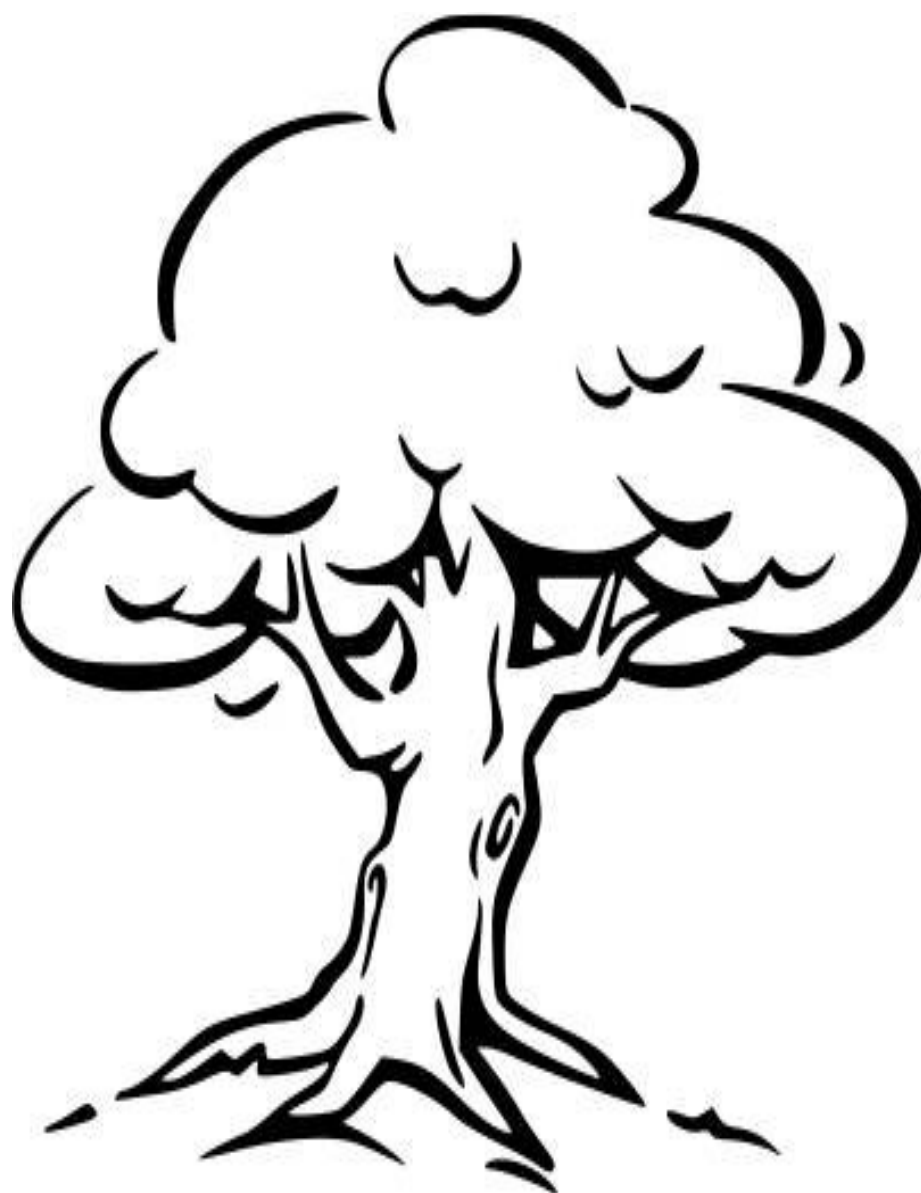
cesu (np.: stan, w którym osiągnęliśmy zamierzony cel)

- Rozdajemy uczniom karty pracy (zał. nr 1 – karta pracy „drzewo sukcesów”). Prosimy, aby w miejscu korzeni wpisać swoje umiejętności, zdolności, mocne strony,

to o czym wiedzą, że robią najlepiej. Na pniu drzewa należy wpisać osoby, które pomagają im rozwijać umiejętności i mocne strony. W koronie drzewa wpisują, jakiego sukcesy dzięki danej umiejętności można osiągnąć.

- Podczas pogadanki dochodzimy do wniosku, że aby osiągnąć sukces należy cały czas ćwiczyć i podnosić swoje kompetencje, ponieważ umiejętności, które nie są ćwiczone zanikają. Prowadzący rozdaje kolejno karty pracy (zał. nr 2 karta pracy – “O umiejętności do sukcesu”) i prosi o uzupełnienie tabeli. Uczniowie pracują indywidualnie. Po zakończeniu pracy prosimy troje uczniów o odczytanie swoich przemyśleń. Pozostali zachowują kartę na przyszłość.
- Rozdajemy uczniom po trzy samoprzylepne karteczki i prosimy ich, aby zapisali trzy wartości, które są dla nich najważniejsze. Kiedy już je zapisali, prosimy, aby z drugiej strony zapisali, w jaki sposób mogą one doprowadzić ich do sukcesu.
- Na zakończenie lekcji każdy uczeń przykleja kartki do tablicy i może jedną z nich omówić. Podkreślamy, że mnogość wartości na tablicy pokazuje, że każdy z uczestników jest samodzielną jednostką i podejmuje własne decyzje. Oznacza to, że jesteście świadomi siebie.
- Na zakończenie dziękujemy za wspólne zajęcia.

zał.nr1 kartapracy–drzewo sukcesów

zał.nr2-kartapracy-odumiejętności do sukcesu

Jakie umiejętności posiadam?	W jaki sposób nadni pracuję?	Jakie cechy przyjażą zwojowej umiejętności?	Kim dzięki temu mogę zostać w przyszłości?

2. Scenariusz lekcji „Życie w zgodzie z samą sobą”

Celezajęć:

Uczeń:

- zna swoje mocne strony,
- ma poczucie własnej wartości,
- potrafi uzasadnić swoje

zdanie. **Metody:**

- dyskusja
- praca indywidualna
- karty

pracy **Formy prac**

y:

- indywidualna
- zbiorowa **Środ**

Środki dydaktyczne:

- karty pracy
- test inteligencji wielorakiej Howarda Gardnera

Opis przebiegu lekcji:

- Czynności organizacyjne (sprawdzenie obecności, podanie tematu lekcji, podanie celu zajęć)
- Każdy uczeń otrzymuje formularz (zał. nr 1). Prosimy o wypełnienie go, zaznaczając, że odpowiedź nie będzie oceniana i nie trzeba się nim dzielić, służąc jedynie autorefleksji i zastanowieniu się nad swoimi umiejętnościami, ulubionymi zajęciami i wymarzoną pracą.
- Gdy uczniowie skończą pracę indywidualną, prosimy aby chętni odpowiedzieli na pytania:
 - Które przedmioty szkolne są Waszymi ulubionymi i dlaczego?
 - Którego przedmiotu nie lubicie i dlaczego?
 - Jak wygląda Wasza praca marzeń?
 - Jakiej pracy napewno nie moglibyście wykonywać w przyszłości i dlaczego?
- Prosimy uczniów, aby wypełnili test dot. inteligencji wielorakiej opracowany przez Howarda Gardnera. Mówimy uczniom tym, że każdy z nas posiada potencjał w swoim obszarze. Aby go odkryć, proponujemy wypełnienie testu, który pokaże

uczniom, w jakich kierunkach wykazują szczególne uzdolnienia. Wyniki testu nie są oceniane. Pokazują obszary, w których prawdopodobnie czujemy się mocniejsi i lepiej sobie z nimi radzimy. Proponujemy skorzystanie z gotowej, uproszczonej wersji kwestionariusza, dostępnego w bezpłatnej publikacji M. Rosalskiej, „Warsztat diagnostyczny doradcy zawodowego” (str. 132-

133) link: <http://eurodoradztwo.praca.gov.pl/publikacje/warsztat-diagnostyczny.pdf>

(wypełnienie formularza powinno zająć uczniom nie więcej niż 10-15 minut.

Pod koniec poproś uczniów o zaznaczenie ich dwóch- trzech najwyżej punktowanych obszarów).

- Po zakończeniu pracy prosimy uczniów o podzielenie się swoimi refleksjami:
 - Jakies wyniki waszej pracy?
 - Czy gadacie się z nimi?
 - Czy przyznawanie punktów poszczególnym stwierdzeniom w teście było dla Was łatwe, czy trudne?
 - Czy ten test może Wam pomóc?
- Dokonujemy podsumowania lekcji, mówiąc że jest wiele sposobów, aby dowiedzieć się, jacy jesteście i co lubimy. Im częściej robimy, tym większe szanse nato abyśmy dowiadawali się o sobie więcej i w związku z tym podejmowali trafniejsze decyzje i wybory, które dadzą nam dużo satysfakcji.

Załącznik nr 1

Przeczytaj pytania i postaraj się na nie odpowiedzieć.

1. Zastanów się, jakie masz umiejętności, zainteresowania, w jakich tematach masz wiedzę?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Jak masz ulubione przedmioty szkolne?

.....

.....

.....

3. Jakie przedmioty szkolne lubisz najmniej?

.....

.....

.....

4. Za co chwalą Cię inni? Z jakich umiejętności Jesteś najbardziej dumny/dumna?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. Jak wyglądałaby Twoja wymarzona praca?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. Czego uzupełnienia lubisz robić? Jakiej pracy napewno nie mógłś/aś wykonywać?

.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....

3.Scenariuszlekcji,„Mojemarzeniaimojecele”

Celezajęc:

Uczeń:

- rozumie różnicę pomiędzy marzeniami a celami,
- potrafi określić cele zgodnie z zasadą

SMART.Metody:

- dyskusja
- praca indywidualna
- karty

pracy Formy prac

y:

- indywidualna
- zbiorowa Środ

kidydaktyczne:

- karty pracy
- drabina sukcesów
- piramida marzeń

Opis przebiegu lekcji:

- Czynności organizacyjne (sprawdzenie obecności, podanie tematu lekcji, podanie celu zając).
- Nauczyciel wprowadza uczniów do tematu mówiąc, abyśmy porozmawiali dzisiaj o naszych marzeniach, celach życiowych, aspiracjach oraz o sposobach ich realizacji. Dzieci siadają w kręgu. Następnie nauczyciel prosi, aby odpowiedziały na pytania: Coto są marzenia? Czy w macie jakieś marzenia? Czy wszystkie się spełniają? Czy

marzenia potrzebne?

- Zaproponowanie pierwszego ćwiczenia (zał. nr 1 – drabina sukcesów). Nauczyciel rozdaje uczniom karty pracy z rysunkiem drabiny, prosi uczniów, aby przy każdym szczeblu wpisali zdobytą przez siebie umiejętność lub coś, co udało się im osiągnąć, bądź było dla nich miłe i ważne, wskazuje, aby uczniowie przy tym określili, czy ten sukces zawdzięczają tylko sobie, czy okolicznościom/czynnikom zewnętrznym, omawia sukcesy uczniów oraz czynniki, które miały wpływ na ich osiągnięcie.
- Nauczyciel proponuje drugie ćwiczenie, „Moje cele życiowe (marzenia)”, rozdaje uczniom stikersy i karty pracy (zał. nr 2 piramida marzeń) z rysunkiem piramidy podzielonej na 4 części/kategorie, gdzie dół piramidy oznacza kolejne kategorie: bardzo ważne, ważne, odległe, nierealne), prosi by każdy uczeń wypisał na małych karteczkach/stikersach 4 swoje marzenia i następnie przyporządkował je do piramidy, a następnie by przedstawił swoje piramidy celów życiowych/marzeń na forum klasy, zachęca do wspólnej analizy piramid i pyta uczniów: „Co musiałoby się stać, aby dany cel /marzenie osiągnąć? Co pomogłoby w pokonywaniu przeszkód w ich realizacji?”
- Nauczyciel podsumowuje zajęcia, zwracając szczególną uwagę na: zdobyte przez uczniów umiejętności i identyfikowanie potrzeb/marzeń, sposoby ich realizacji, trudności osobiste, które decydują o kształtowaniu kompetencji społeczno-zawodowych.

zał.nr 1–drabinasukcesów

—

—

/

/

/

/

/

/

/

/

—

—

zał.nr 2– piramida marzeń

